

29 jun 2018 -15:48

Embargo tot 17u: Voorstelling van de resultaten van het nationaal debat over koolstofarifiering

De federale minister van Energie, Leefmilieu en Duurzame Ontwikkeling stelt vandaag de resultaten voor van een nationaal debat over de koolstofarifiering, waarbij de Dienst Klimaatverandering (van de FOD Volksgezondheid) anderhalf jaar intensieve consultaties van de Belgische stakeholders organiseerde. Het debat leidde tot een aantal duidelijke opties voor het zetten van een prijs op de uitstoot van broeikasgassen in de sectoren die niet aan de Europese koolstofmarkt onderworpen zijn (niet-ETS). Het betreft een belangrijke maatregel om ons land op de weg naar een koolstofarme transitie te helpen.

Koolstofarifiering is een beleidsmaatregel die een prijs plakt op de uitstoot van broeikasgassen bij het verbruiken van fossiele brandstoffen (dat gebeurt al in Europa - via het ETS - in de energie- en industriële sectoren). De koolstofarifiering is nu al van toepassing in 46 landen wereldwijd en beoogt het geven van een prijssignaal dat bedrijven en particulieren aanmoedigt om hun uitstoot te doen dalen, maar het moet ook toelaten inkomsten te genereren die integraal herverdeeld kunnen worden om de energietransitie of de werkgelegenheid te stimuleren (budgetneutraliteit). Deze maatregel is echter geen wondermiddel: om efficiënt te zijn moet deze afgestemd worden op andere beleidsmaatregelen in de betrokken sectoren (bv. op het vlak van de renovatie van de gebouwen of het openbaar vervoer). Het is dus belangrijk om bij diens invoering een efficiënte coördinatie tussen de verschillende Belgische entiteiten te verzekeren.

Op basis van de ervaringen in het buitenland en van de analyses tijdens dit debat werden 3 prijstrajecten gesuggereerd: van 10€ per ton CO₂ in 2020 zou de prijs progressief stijgen naar 40, 70 of 100 €/ton in 2030.

In de bouwsector (31% van de niet-ETS-uitstoot) zou het middelste koolstofarifieringstraject (70€/ton in 2030) leiden tot een gemiddelde jaarlijkse bijdrage van 32 € per huishouden in 2020, en van 127 € in 2030.

Samen met andere beleidsmaatregelen zou dit traject evenwel bijdragen tot een verlaging van de gemiddelde Belgische energieconsumptie en dus van de uiteindelijke energiefactuur in deze sector met 10% tot 47% tegen 2030 en 2050.

In de transportsector (35% van de niet-ETS-uitstoot) zou dit traject leiden tot een gemiddelde jaarlijkse bijdrage van 31 € per diesel- of benzinewagen in 2020, en van 154 € in 2030. Samen met andere maatregelen zou dit traject evenwel bijdragen tot een verlaging van de gemiddelde energieconsumptie van die wagens, en dus van hun uiteindelijke jaarlijkse energiekost, met 22% tegen 2030. In deze sector werden opties voor implementatie overwogen die rekening hielden met het concurrentievermogen van de wegtransporteurs.

Het plakken van een prijs op koolstof laat toe belangrijke publieke inkomsten te genereren gedurende minimaal 3 decennia. Het middelste koolstofarifieringstraject zou tegen 2030 jaarlijks tot 2,6 miljard euro opleveren. De manier waarop deze ingezet worden, is een cruciaal element om rekening te kunnen houden met een aantal potentieel negatieve gevolgen van deze maatregel en aldus de aanvaardbaarheid ervan te vergemakkelijken. Hiervoor werden verschillende opties geïdentificeerd:

- Algemeen gesproken zou een deel van de inkomsten gebruikt kunnen worden in het kader van een “taks shift” om de arbeidslasten of de kost van de elektriciteit te verlagen.

- In de bouwsector speelt het mogelijk regressief karakter van de maatregel: de armste actoren besteden een belangrijker deel van hun inkomsten aan energie-uitgaven. Het beleid zal m.a.w. voor compensaties van de meest kwetsbare actoren moeten zorgen (bv. via energiecheques en targeted policies).

- De inkomsten uit de transportsector zouden herverdeeld kunnen worden via een beleid dat de actieve vervoersvormen, het openbaar vervoer en de verplaatsingen op elektriciteit aanmoedigt, en via investeringen in infrastructuur en innovatie voor vrachtwagens (met bijzondere aandacht voor de KMO's).

Een publieksenquête peilde bovendien naar de perceptie van de Belg over de invoering van een koolstoftarifiering. Ze toonde aan dat het potentieel maatschappelijk draagvlak hiervoor groot is, dat een ruime meerderheid akkoord gaat met de in het debat geformuleerde herverdelingsmechanismen, en met de nodige afstemming tussen de invoering van een koolstofprijs en andere beleidsmaatregelen.

Meer info: - Volledig rapport, samenvatting, resultaten publieksenquête:

<http://www.klimaat.be/koolstofprijs> - Luc Dries - Dienst Klimaatverandering - 0473 338 340

FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en
Leefmilieu
Eurostation II
Victor Hortaplein 40 bus 10
1060 Brussel
België
+32 2 524 97 97
<http://www.health.belgium.be>

Jan Eyckmans
Diensthofd Externe Communicatie &
Woordvoerder
+32 495 25 47 24
jan.eyckmans@health.belgium.be

Heleen Vandenberghe
Woordvoester (NL)
+32 2 524 96 91
+32 486 12 67 98
heleen.vandenberghe@health.fgov.be

Vinciane Charlier
Woordvoester (FR)
+32 475 93 92 71
+32 2 524 99 21
vinciane.charlier@health.fgov.be